

Fra belæring til samtale

- om biskop John Shelby Spongs anliggende

- Godmorgen, mit navn er Jack Spong.

Jeg præsenterede mig selv lettere stakåndet over at stå overfor den mand, hvis bøger, jeg havde slugt med så stor fornøjelse igennem det sidste årstid – bøger, der havde åbnet døre for mig til en fornyet interesse for teologi i ordets bedste betydning.

- Fra Danmark? Han sætter sig ned ved det morgenbord, jeg er i færd med at nyde.

- Fortæl mig om Grosbøll. Kender du ham? Jeg har lige været sammen med ham i København. Spændende mand. Men hvad er det for noget med sagsanlæg?

Jeg fortæller så godt jeg kan, hvad jeg ved. At jeg heller ikke forstår det med sagsanlægget. Fortæller ham også, hvor glad jeg har været for hans bøger, og det er noget af det bedste...

Han afbryder mig og peger på en midaldrende kvinde, der kommer gående gennem lokalet.

- Prøv lige at se den herlige kvinde dér. Gider du ikke introducere mig for hende..

- Øh...

Det viser sig at være hans kone, Christine, der kommer og slår sig ned, og snakken går om alt mellem himmel og jord til morgenkaffen.

Det var min første morgen i Rättvik i Dalarna i Sverige, hvortil jeg var ankommet aftenen før efter 12 timer i tog. Det var midsommer, og vi befandt os på Stiftsgården, lige ud til Siljansøen. Stiftsgården er en blandet landhandel af lejrskole, konfirmandlejr, kirke, konferencecenter, museum og meget smuk natur. Stiftet er det enorme Västerås Stift, hvor Claes Bertil Ytterberg er biskop. Det er ham, der har inviteret til samtaler om troen med biskop John Shelby Spong. Ca. 60 svenskere – menighedsrådsmedlemmer, aktive i kirken – præster – forskere eller blot interesserede i alle aldre var mødt frem til disse tre dages samvær med hinanden – og så med Spong.

Det blev nogle herlige dage med mange foredrag, samtaler i fællesskab og i smågrupper om det, der lå os alle på sinde – nemlig kirkens krise i det moderne samfund. Hvordan genskaber vi forbindelsen mellem kirke og folk i 2004?

Blandt deltagerne var de to pensionerede Uppsalateologer *Stig Eklund* og *Tore Littmarck* – den sidste er vel kendt herhjemme for sine salmer – som havde skrevet en bog sammen: *Har kyrkan en framtid? Om kyrkans förändring eller död*. Her ridser de problemstillingen op på en meget fin og rystende måde og prøver så småt at komme med bud på, hvordan vi kan komme videre – spændende og meget kontroversielle bud. De fortalte, at de havde tilbudt samtlige præster og menigheder i Uppsala Stift at komme ud og fortælle om deres bog ganske gratis – men de havde ikke fået én eneste anmodning! Er det for sent? Har kirken, som vi kender den, udspillet sin rolle? Og kører den bare videre på traditionen og det ceremonielle?

Jeg tror ikke, det er nok at tale om strukturen, når det handler om kirkens fremtid. Dybest set handler det om teologien, og det er bl.a. det, som biskop Spong har åbnet mine øjne for med sit bud på en gennemgribende reformation af hele kirkens selvforståelse. Og hvad er det så han står for – hvad er det, han vil, denne kontroversielle, udsældte og også meget afholdte biskop?

Ja, hvis man skal dømme ud fra titlerne på nogle af hans bestsellere, så vil han redde kirken fra fundamentalismen¹ – han vil befri evangelierne fra 2000 års misforståelser² – han vil reformere kirken gennemgribende, inden det er for sent³ - han vil ændre hele den kirkelige selvopfattelse, som han mener i vid udstrækning er blevet fanget af sine egne utidssvarende formuleringer af evangeliet, så den intet har at sige til moderne, åndeligt søgende mennesker i dag.⁴ Hele det kirkelige koncept må derfor ændres, hvis ikke kirken og dermed kristendommen skal forsvinde fra vores kultur.

¹ Rescuing The Bible From Fundamentalism, Harper San Francisco 1991

² Liberating The Gospels, Harper San Francisco 1996

³ Why Christianity Must Change Or Die, Harper San Francisco 1998

⁴ A New Christianity For A New World, Harper San Francisco 2001 – Oversat til dansk: En ny kristendom i en ny verden. Anis 2004

Han ser mange tegn på, at kirken er døende. Ikke blot den tiltagende ligegyldighed med kirkens gudstjeneste og den tiltagende frustration blandt præster, men bl.a. også den tiltagende fundamentalisme – ikke mindst i USA - opfatter han som den døendes krampetrækninger i en tid, hvor man ikke kan finde på andet end at postulere de gamle sandheder mere og mere skingert. Den tiltagende kamp for de gamle værdier og en tilhørende kirkelig overbærenhed med – ja til tider nærmest foragt for enhver teologisk nytæknings indflydelse på det kirkelige område, hvor det synes at være tryghed frem for alt andet, der er det afgørende kriterium.⁵

Det med menighederne er vigtigt for Spong, og han har gjort det til sin livsopgave at forklare den teologiske nytænkning netop i kirken på en måde, så menigheden kan forstå, hvad der foregår på det fagteologiske plan. Og det mener jeg, han gør aldeles fremragende.

For som det ofte nok er blevet fremført, så er der jo ikke meget nyt i det han skriver. Han står i dyb gæld - hvad han også klart erkender – til folk som Tillich, Bultmann, Bonhoeffer, Michael Goulder, John A.T. Robinson⁶, ikke mindst - Don Cupitt, Crossan – altså teologer, som har gået nye veje i deres forskning, men som også ofte er blevet lagt på is af den etablerede kirke. Det er som om, disse nybrud er forblevet indenfor fagteologiske kredse og aldrig er kommet menigheden som sådan for øre – og det er det, der er Spongs egentlige anliggende.

Han beskriver det selv som en vanskelig mission:

Jeg tror ikke, jeg har været teist siden mit møde med teologen Paul Tillich i begyndelsen af 1950'erne. Tillich og andre ligesindede fik indflydelse på en generation af præster, men de forblev selv i det akademiske miljø, hvor denne teologiske revolution foregik. Hvilke konsekvenser det måtte have ude i verden og for kirken, bekymrede dem ikke så meget.

Men jeg blev jo både præst og senere biskop og var derfor i daglig berøring med menigheden. Jeg prædikede søndag efter søndag, jeg døbte, konfirmerede, viede, begravede og rådgav de mennesker, som var mit ansvar. Så jeg har måttet bruge mit liv på at udvikle Tillich's non-teistiske tanker så at sige hånd i hånd med den overleverede teistiske tradition i kirken.

På denne knivsæg har jeg forsøgt at få ærlighed ind i gudsdyrkelsen ved at gennemtænke og genfortolke vores liturgiske praksis dagligt i et forsøg på at kalde den kirke, jeg tjente og elskede ind i en mulig og realistisk fremtid. Det har af og til været ret ensomt.⁷

I virkeligheden tror jeg, der er tale om et paradigmeskift, som det hed engang – et opgør med en meget indgroet kirkelig selvopfattelse, der går ud på, at medlemmerne af kirken til enhver tid kan afkræves den rette tro eller bekendelse. Altså dette at kirkens eksistens står og falder med en åndelig ensartethed eller ensrettethed hos medlemmerne – for ikke at tale om en underdanighed mod kirkens autoritet. Jeg vil med Spong og mange andre mene, at den tid er forbi. Kirken kan umuligt forblive kirke, hvis den vælger at blive stående som en ubevægelig klippe i tidens strøm. Kirken må svare på tidens åndelige spørgsmål – må indgå i dialog med sin samtid. Ikke med den sædvanlige kirkelige bedreviden og belæring om sandheden, men med respekt for alt, hvad der foregår i vores globaliserede, multireligiøse informationssamfund. Mennesker i dag vil simpelt hen ikke belæres om åndelige spørgsmål – men vi vil inderligt gerne samtale.

Kirken råder ikke længere over den eneste ene sandhed. De andre religioner og religiøse bevægelser ser Spong som udtryk for den samme menneskelige længsel efter Gud. Han bruger billedet med de mange forskellige brønde, hvor det grundvand, man søger efter, dog er det samme vand. Derfor er religionsamtalerne så vigtige i vores verden som et modtræk mod de mange religionsbestemte fjendskaber, som trives i bedste velgående. Og dybest set virker det vel ikke så lidt arrogant i dag at ville påstå, at kun kristendommen i vores danske folkekirkeudgave ejer sandheden, mens alt andet er løgn.

Spong er humanist, men han ser ingen modsætning mellem humanisme og kristendom. Han finder netop humanismens rødder i Jesu revolutionerende forkyndelse af lighed og ligeværdighed mellem alle mennesker på trods af religion, køn, race, fortid og tilbøjelighed. En menneskelig og kulturel revolution, som endnu ikke 2000 år efter er bare tilnærmelsesvis gennemført, om end de sidste par hundrede år har medført samfunds-

⁵ Jf. Helsingørs biskops anklage mod sognepræsten i Tårnbæk for at skabe dyb forvirring om folkekirken. Er det virkelig en forbrydelse at tænke nye, selvstændige tanker og formulere dem offentligt?

⁶ Robinson, som var biskop i Woolwich i England, markerede sig stærkt med sin kontroversielle bog *Honest to God* fra 1963, som nærmest betød en åbenbaring for Spong. Se Here I stand p. 122ff

⁷ Fra *Why Christianity Must Change Or Die*.

ændringer i retning af humanismen. Underligt nok er disse ændringer tilsyneladende foregået udenom – ja ofte under stor modstand fra den etablerede kirke.

Derfor kæmper han offentligt mod al racediskrimination, kvindeundertrykkelse, slaveri under enhver form. Han kæmper indædt mod enhver forskelsbehandling – også på grund af seksuel orientering, hvilket vækker almindelig forargelse men også stor glæde og befrielse f.eks. blandt homoseksuelle. Jeg tror ikke mindst, det er Spongs fortjeneste, at den første homoseksuelle biskop blev viet netop i den episkopale kirke i USA sidste år – til stor forargelse for stort set resten af den anglikanske kirke. Heller ikke i vores egen kirke er vi særligt afklarede omkring det spørgsmål. Det ville være dejligt med en klar melding på et tidspunkt, der ophæver den bibelsk begrundede forskelsbehandling af mennesker, og det ville i det hele taget være dejligt, hvis kirken kunne komme ud af den berøringsangst, der har afholdt den fra at tage del i den politiske debat de sidste 100 år – hvorved den netop ganske klart har tilkendegivet sit politiske ståsted.

Spong praktiserer sin kristendom, sådan som han forstår den, som Kristi efterfølgelse. Han ser faktisk Kristus som forbillede for et sandt menneskeliv – ja, som en dør til Gud selv – til et levet liv i frihed og kærlighed med mod til at leve fuldt ud, elske grænseløst og være til, som den man er. At leve og elske og være, sådan som Kristus levede og elskede og var.

Til gengæld ser han ikke Kristus som frelser i gængs kirkelig forstand. Den opfattelse må simpelt hen udrykkes, siger han:

”Denne tankegang sidder så dybt og synes så uudryddelig, når talen er om kristendom, at man dårligt tør anfægte den, men det er præcis, hvad vi er nødt til at gøre, fordi den fastholder os i et menneskesyn, som ikke længere er brugbart - i en teistisk opfattelse af Gud, som på det nærmeste er frastødende – et magisk syn på Jesus, som fornærmer vores intelligens samt en åbenbart tvingende nødvendighed for kirken til at fremkalde skyld som forudsætning for omvendelse...”⁸

Derfor anerkender han selvfølgelig heller ikke læren om arvesynden. Han opfatter syndsbevidsthed og frelsesforkyndelse som kirkens urgamle måde at skaffe sig magt over sjælene på. At holde mennesker nede som skyldige syndere, der var ofre for deres onde tilbøjeligheder:

”Helt genialt blev det, dengang det lykkedes kirken at forbinde følelsen af skyld med det menneskelige begær – først og fremmest det seksuelle begær. Så hver gang dette begær meldte sig, blev skyldfølelsen overvældende. Hellighed blev defineret som kønsløshed. Selve det begær efter kærlighedens forening, som driver to mennesker mod hinanden, blev fordømt! Kvinder følte sig skyldige, fordi de var kvinder, urene når de havde menstruation, skyldige, hvis de elskede en mand, skyldige, hvis de blev gift, skyldige, hvis de fik børn. Kvindeidealet – det kristne kvindeideal var en mor, der var jomfru!...”⁹

Men mennesket er ikke en skyldig synder pr. definition. Det giver ingen mening at påstå det i dag, og det er i øvrigt ikke særlig pædagogisk, hvis man ønsker at bibringe mennesker lidt selvbevidsthed:

”Vi mennesker lever ikke i synd. Vi er ikke født i synd. Vi skal ikke nødvendigvis døbes for at blive rensset for synd. Vi er ikke faldne skabninger, som mister frelsen, hvis ikke vi bliver døbt. Vi er derimod stadig undervejs. Vores mangel på helhed er tegn på den byrde, vi bærer som overlevende fra en lang og vanskelig fortid. Vi bærer desuden på et ”selvsk gen”, som træder i karakter i samme øjeblik vores liv trues. Sådan er det bare at være menneske...”¹⁰

Kirken har ifølge Spong slavebundet mennesker til en indiskutabel tro på, at de intet magtede selv, bundet af synd som de var – og kun gennem Guds – eller rettere kirkens - nådemidler og renselse og gennem en ”ret” – det vil normalt sige borgerlig og samfundsnyttig livsførelse, kunne man gøre sig håb om frelsen i form af det evige liv efter døden.¹¹

I denne sammenhæng kan man kort definere Spongs opfattelse af bøn som handling:

I teismens kronede dage gik bønnen ofte opad, og den trak os med ud af verden så at sige, sådan som mange af vores salmer mere end antyder.

Det findes i høj grad stadig som ”stille dage”, ”pilgrimsrejser” og ”retræter”. Det er dér, man søger Gud – ikke i det travle dagligliv – ikke i de normale rutiner, ikke her og nu.

⁸ Fra Why Christianity Must Change Or Die.

⁹ Fra Why Christianity Must Change Or Die.

¹⁰ Fra Why Christianity Must Change Or Die.

¹¹ Den forfærdelige indflydelse, dette kirkelige menneskesyn har haft på f.eks. børneopdragelsen, kan ikke overdrives.

Men der er tale om teismens døende krampetrækninger. Selv har jeg kedet mig bravt ved den slags sessioner som stille dage, og pilgrimsrejser har skuffet mig fælt med deres løfte om spirituelle højdepunkter. Selve ordet "retræte" virker frastødende på mig.

For mig er bøn det modsatte af tilbagetrækthed fra verden i ensom kontemplation. Bøn er at være åben overfor alle livets muligheder og så forsøge at realisere disse muligheder. Det er at gå ind i et andet menneskes smerte eller glæde...

Bøn er samtidig kampen for menneskelig retfærdighed. Det er kamp for at fjerne dræbende fantasiløshed og stivnakkethed, stupide fordomme og beskytte Guds hellige skaberværk.

Jeg tror ikke på, der findes en overnaturlig guddom, som jeg kan bede til for at få hjælp i mine personlige sager. Jeg starter ikke med at henvende mig til nogen "far i himlen". Den guddom, jeg tilbeder, er snarere en del af den person, jeg er – både individuelt og i fællesskab med andre. Derfor hører bøn altid sammen med handling!¹²

Han forkaster således hele det kendte teistiske koncept med en udefra kommende personlig Guddom, der har skabt et perfekt menneske i sit billede – et menneske, som imidlertid af egen drift og ved djævelens list er faldet fra sin oprindelige tilstand ned i syndens afgrund, hvorfra kun den samme Gud – ved et dramatisk sonoffer og gennem forskellige andre former for indgriben i menneskelivet og i verdens gang - kan frelse det udvalgte folk tilbage til den oprindelige status.

Han mener, at dette bibelske koncept er ubrugeligt i dag – i hvert fald i sin uformidlede form. Derfor må vi formulere os anderledes og ikke bare bevidstløst gentage de gamle formuleringer, som om det var formuleringerne og ikke indholdet, der var det afgørende.

Naturvidenskaben lige fra Galilei over Newton og Darwin til Einstein har sammen med psykologi, filosofi – og senest også sociologi – altså hele studiet af menneskets eksistens i relation til dets omgivelser – har gjort det teistiske frelseskoncept umuligt. Derfor må vi nødvendigvis formulere os anderledes i dag, hvis kirken skal bestå som moderne kirke. Vi må så at sige udtrykke de gamle sandheder "med egne ord!", som vi sagde i min skoletid og ud fra vores egne følelser og erkendelser. Vi må prædike bag om de gamle formuleringer, og det er slet ikke så let, for det kræver, at vi sætter os selv på spil på en helt anden måde, end vi måske er vant til. Det kræver, at vi bygger på egne troserfaringer og erkendelser mere end på andres åbenbaringer. Først da bliver vores prædiken værd at lytte til for moderne mennesker – herunder også for os selv.

Man må ikke tage fejl og mene, at Spong gør sig klogere end Bibelen eller forkaster indholdet i det, den siger. Den "ny kristendom", han vil indføre, er kun ny i forhold til forplumringen af det oprindelige indhold. Han vil tilbage til den oprindelige og ægte forkyndelse – og det vil sige den, der ligger bag Bibelens formuleringer – for de er netop menneskelige, tidsbestemte formuleringer. Han vil undersøge, hvad det var for en begivenhed, der fik dem til at skrive, som de gjorde.

For problemet er, at de gamle formuleringer ikke længere giver mening for ret mange mennesker, hvis de tages for pålydende. De fleste afskriver dem umiddelbart som forældede og uvedkommende. Man kan måske sige, at de gamle formuleringer er blevet skamredet af en bogstavelig og fundamentalistisk forståelse i en grad, så det kræver et kæmpearbejde at føre dem tilbage til deres oprindelige mening. Det er, som om forestillingerne overtog indholdets plads, så troen på forestillingerne overtog troen på det, der lå bag forestillingerne. Det er netop fundamentalismens overfladiske væsen.

Læser vi Bibelen bogstaveligt, sådan som Spong er vokset op med den – og vel de fleste af os mere eller mindre selektivt - går vi ikke blot fejl af budskabet – men vi risikerer at gøre os selv til fortalere for et forvrænget og forkvaklet menneskesyn og samfundssyn, der legitimerer overgreb på mennesker ud fra en bogstavelig læsning af Den hellige Skrift. Eksemplerne på en sådan læsning af Bibelen er utallige. Kvindeundertrykkelse er blot et af dem. Fordømmelse af homoseksuelle et andet. Antisemitismen et tredje. Børneopdragelsen et fjerde.

Derfor er Spongs opgør med fundamentalismen så afgørende – også med den selektive fundamentalisme, der udvælger sig dele af Skriften, som trods alt "står urokkeligt fast", som det hævdes, når man f.eks. tror, at hele ens kristentro falder sammen, hvis man ikke kan tro på f.eks. jomfrufødslen, himmelfarten eller den fysiske opstandelse.

¹² Fra Why Christianity Must Change Or Die.

Og dermed kommer jeg til hans vigtigste bog: *Liberating the Gospels*, hvor hans bibelsyn kommer klart frem. Hans tese er – stærkt inspireret af den engelske teologiprofessor, Michael Goulder og andre, at evangelierne nærmest må betragtes som prædikener over gammeltestamentlige tekster. At deres oprindelse og udformning er liturgisk bestemt af det jødiske liturgiske år i det 1. århundrede med dets fester og obligatoriske læsninger især fra Toraen men også de ældre og yngre profeter

En ting er evangelierne ikke: de er ikke historiske eller biografiske skildringer af Jesu liv. Derfor må vi nødvendigvis læse evangelierne som det, de er, hvilket ifølge Spong frigør os fra at skulle postulere brud på naturlovene i form af mirakler – frigør os fra at skulle bekende os til overnaturlige fænomener for at kunne være med i folden. For som han siger igen og igen: *Mit hjerte kan umuligt dyrke det, som min forstand forka-*
ster!

Lad mig citere fra *Liberating the Gospels*:

” I stedet for at bruge tid på at finde ud af, om det, som blev sagt og gjort i evangelierne, faktisk også skete, bør vi undersøge disse episoder som forsøg på fra jødiske forfattere, som skrev på baggrund af det jødiske liturgiske år og de jødiske oplæsninger at udvikle og skrive om menighedens erfaring af Jesus på en særlig jødisk måde. Sådant en tilgang vil igen og igen ryste de skriftfundamentalistiske krav, men den vil også åbne en dør til et åndeligt rige i vores postmoderne verden for de af os, som søger en ny vej ind i Guds underfuldhed.”

Bibelen er for Spong en fantastisk bog men også en fantastisk misforstået bog – en guddommelig jødisk gave til menneskeheden – hvis man altså tager sig tid og mod til at gå bag om de gamle formuleringer. Først da åbner den sig i al sin væld og mangfoldighed. Først da træder den menneskelige visdom og den guddommelige åbenbaring frem med fuld styrke.

Det samme kan vel siges om Jesus - om Gud, sådan som jeg forstår Spong: Først når Gud og Jesus så at sige afføres deres teistiske iklædning og den cementerede forestilling, som udspringer af en bogstavelig læsning af Bibelen – først når vi holder op med at pukke på trosbekendelsens formuleringer som sådan - først da kan disse, smukke gamle formuleringer træde frem for den enkelte person og menighed i al deres vidunderlige og guddommelige vælde.

Det er præcis derfor, det er så forfærdeligt, når denne helt afgørende proces ligefrem forbydes af kirkelige tilsynsmyndigheder og den almindelige folkestemning.

Jeg er ikke enig med Spong i alt. F.eks. synes jeg nok, han presser Det nye Testamente rigeligt meget for at få det til at passe til teorien om den liturgiske oprindelse. Selv 40 år efter Jesu død må der dog have været uomgængelige biografiske kendetegn, som evangelierne ikke kunne komme udenom i deres beskrivelse. Man kan også spørge, om Spongs teologi er en teologi for de stærke. Hvad skal det sørgende – det døende og lidende menneske bruge alle disse afsløringer til?¹³

Man kan spørge – som mange har gjort – om Spong tager ondskaben alvorligt. Er han ikke utroligt blåøjet i sin tro på vores evne til at leve fuldt ud – elske grænseløst og være, sådan som vi er skabt til at være?

Der er klart nok mange spørgsmål, der presser sig på, men Spong er alligevel en meget spændende og relevant udfordring til kirken i dag, og jeg må indrømme, at jeg har haft en herlig tid det sidste halvandet år i selskab med ham og andre spændende og kontroversielle teologer. Og det er mit indtryk, at jeg ikke er den eneste. Jeg har bl.a. gennem en studiekreds omkring Spong haft nogle meget spændende samtaler med søgende mennesker, der her fandt en ny mening i evangeliet.

For mig er der ingen tvivl om, at kirken kommer til at forholde sig til Spong og lignende teologer – simpelt hen fordi de stiller relevante spørgsmål, som ikke uden videre kan og skal afvises. Den tid, hvor man kunne affeje de ubehagelige spørgsmål ved at slå budbringeren ihjel eller latterliggøre hans anliggende, burde for længst være forbi – selv indenfor kirken.

Belæringens tid er forbi for kirken – nu handler det om samtale, samtale og samtale.

Lad mig slutte med at referere fra Spongs egen slutning på den bog, som nu er blevet oversat til dansk under titlen: *En ny kristendom i en ny verden*:

¹³ Jf. Kresten Drejergaard: Forudsætninger, Aros 2004, artiklen At tale om Gud p. 104: *Men hvad med røveren på korset? Hvilket evangelium ville der være for ham i en sådan etisk og kulturel forståelse af kristendommen? Der er intet mindre end saligheden til forskel på, om ordene fra ham, der var korsfæstet ved siden af, blot var en opmuntrende sjælesørgerisk bemærkning, eller om de er et løfte fra den almægtige Gud selv!*

”Med denne nye gudsforståelse vil kirkerne ophøre som adfærdskontrollerende institutioner og vil hellige sig styrkelse og udvidelse af livet. Gudstjenesten vil fejre Guds kraft, som er til stede i selve livets hjerte. Kristen undervisning vil blive en søgen efter sandheden og ikke indoktrinering af de trofaste med en særlig form for religiøs propaganda. Menighedslivet vil blive vigtigt, fordi det hjælper os til at leve fuldt ud, elske grænseløst og være alt, hvad vi kan være.

På den måde bliver kristendom ikke noget, som skal tros men en tro, vi må leve i – en vision der står foran os, og som inviterer os indenfor.

Jeg forkynder en Gud bagved bekendelserne – en Kristus bagved inkarnationen – et liv som udfordrer os til at gribe fat i vores væsens usikkerhed og bevæge os ud af de kasser, som er skabt af fortidens tryghedsskabende kirker...

Jeg føler det som min opgave at støtte denne proces. Jeg vil overskride min tros grænser som et troende menneske, som én, der elsker den kirke, der har formet mig...

Jeg byder reformationen velkommen. Jeg håber jeg har været en af dem, der satte den i gang. Jeg længes efter at den skal lykkes, så mine børnebørn kan sige: ”Gud er virkelig for mig, og Jesus er min port ind i den virkelighed.”

Erik Fonsbøl